

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad

ABONNEMENTS- PRIJS

Voor de Stad — 12.
Francoper post, » 14.

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIEN

15 cents de regel
behalve 35 cents zagel.

GRIEKENLAND.

De jongste berichten uit Athene van den 5 October melden nog, dat in de laatste dagen in den Piraeus verscheidene vreemde oorlogschepen aangekomen waren en dat er nog meerdere verwacht werden. Deslijds lagen aldaar reeds een Engelsch lijneschip en een Engelsche stoomboot, een Oostenrijksche korvet en twee Fransche korvetten, benevens een stoomboot. Volgens berichten van de Italiaansche grenzen had de Oostenrijksche regering, zoo men meende op aanzoek van Koning Otto, besloten een gewapende stoomboot naar den Piraeus te zenden, welke reeds van Triest thans waarts vertrokken was.

TURKIJE.

Volgens berichten uit Konstantinopel van den 3 October, door de *Allgemeine Augsburg. Zeitung* medegedeeld, had de omwenteling in Griekenland, en het vermoeden dat dezelve door de zoogenaamde Russische partij was bewerkt geworden, bij de Porte groote ongerustheid en wantrouwen verwekt, hetwelk nog dagelijks toenam, tengevolge van de tijdingen, die zij omtrent den toestand der Vorstendommen, de stemming in Bosnie, de stoutheid der Montenegrijnen en de handelingen van den generaal Lieven in Servie ontving. Vooral scheen de heer von Lieven haar in den weg te zijn; de Reis-Effendi had in eene nota aan den heer von Titoff den wensch uitgedrukt, dat die generaal uit Servie mogt worden teruggeroepen, en ten einde dat verzoek meerder ingang mogt vinden, had de divan aan het verlangen van Rusland toegegeven, om Wucsitach en Petroniewitsch verder van Servie te verwijderen, en hen van Widdin naar Varna doen vertrekken.

In Syrie duurden de botsingen tuschen de Drusen en Maronisten voort; in Jerusalem weigerde de Turksche bevolkingen de belastingen te betalen. Uit Erzerum had de Porte gunstige berichten ontvangen, die op eene spoedig gewenschte regeling der geschillen met Perzie hoop gaven.

De onlusten, welke onlangs in Bosnie zijn uitgebarsten zijn op verre na niet gestild; het schijnt integendeel dat dezelve van dag tot dag erger worden, en dat er reeds eene groote bloedstorting heeft plaats gehad. Deze onlusten bekenen invloed uit op Hongarije en Croatie, waar men deel neemt in de verdrukking der oostenen van Bosnie. Het zou zelfs kunnen zijn, dat er vrijwillige troepen werden uitgerust om deze ongelukkige slagtoffers van het Turksche despotismus ter hulp te komen.

ZWITSERLAND.

De commissie, welke de hooge raad van Lucerne benoemd had, om het voorstel betrekkelijk de kloosters van Argau te onderzoeken, heeft den 20 dezer maand haar rapport uitgebragt. Na eene lange discussie, waarin verscheidene redenaars de zaak van Argau verdedigden, terwijl anderen zich voor het besluit der bondvergadering verklaard hebben, heeft de vergadering het volgende besluit met eene meerderheid van 87 tegen 7 stemmen aangenomen: 1o. Volgens de protestatie, gedaan door de deputatiën der Kantons Lucerne, Uri, Schwyz, Unterwalden, Zug en Friburg op den 31 Augustus en opgenomen in het proces-verbaal der bondsvergadering, is de zaak der kloosters van Argau, zoo wel als aan alle bondgenooten, eene verklaring gezonden worden, waarin vooral zal worden blootgelegd de door de vergadering begane onregtvaardigheid tegen het bond-

genootschap en de Katholieke godsdiens, door het besluit, betreffende de kloosters van Argau, en tusschen de Kantons worden onnoodig, de rechten van het bondgenootschap en de godsdiens, welke miskend zijnde terug te eischen.

Men kan uit deze verklaring opgemaakt, dat ingeval de Kantons niet aan dezer wensch zouden beantwoorden, en de meerderheid der Kantons den pligt om den bondsrede ongeschonden te bewaren niet vervullen, en met de schending van denzelfden voortgaan zou, men zich dan voorbehoudt alle constitutionele stappen te doen, welke noodzakelijk zouden zijn. De hooge raad zal eene deputatie benoemen, welke zich bij de deputatiën der Kantons zal voegen, die den 31 Augustus laatsleden geprotesteerd hebben ten voordeele van art. 12 van den bondsrede en tegen een inconstitutioneel besluit, om de hierboven gemelde verklaring op te stellen, de noodzakelijke maatregelen te nemen en stappen te doen om de zaak tot een einde te brengen, hetwelk overeenkomt met de regtvaardigheid en de regelen der constitutie. Het gouvernement is daarenboven gemagtigd om de magt van het kanton Lucerne te organiseren, om aan elke aanranding van buiten wederstand te bieden: ten dien einde is door hetzelfde een credit op de schatkist geopend.

ENGELAND.

O'Connell heeft een nieuw adres aan het Iersche volk gerigt. Hij beveelt daarin de volharding, in twee verschillende punten, bij zijne medeburgers aan: vooreerst en bovenal in den vrede en orde, en in den zorg om alle onlusten of geweld te vermijden, en, ten tweede, om de loyale en constitutionele pogingen, om de herroeping der unie te verkrijgen, voortzetten. Dit is overigens in geene tegenspraak met hetgeen alle Iersche dagbladen melden omtrent den nieuwen weg, waarin de beweging der herroeping zal komen.

De beweging in Ierland toont op dit oogenblik een opmerkenswaardig verschijnsel: Zij wordt, meer gematigd, en meer wijs naar mate het tory kabinet in gestrengheid en onvoorzigtigheid ten aanzigte der hoofden van de beweging toecourt; en door eene onbegrijpelijke verdeling van rollen brengen deze tot kalme, wat gene vertitteren. Men zou zeggen, dat het ministerie alles in het werk stelt om Ierland tot opstand en burgeroorlog op te hitsen, ten einde gelegenheid te vinden om Ierland te verbrijzelen, en de noodzakelijkheid te vermijden van aan hetzelfde recht te moeten laten wedervaren. Nu laat men hetzelfde bedreigen met een inval van 20,000 Hanovranen, onder de banier van een zelfs in Engeland impopulaire prins, dan spoort men de Protestanten van Ierland aan, om tegen de klaagstemmen hunner landgenooten te protesteeren, en door verachtelijke demonstratiën dien haat tuschen de verschillende geslachten op nieuw aan te blazen, welken het gouvernement zelf moest trachten uit te doven. Morgen zal men misschien zelfs het recht van petitie en associatie, een der schoonste volksrechten in de drie Koninkrijken, opschorten. Men zal Ierland zelfs verbieden hare klagstem te verheffen, en God weet nogthans hoezeer de klagten gegrond zijn.

Welnu, niets van dit alles kan de associatie van de repeal bewegen den legalen weg te verlaten; hoemeer de magt haar aanzet, om er buiten te treden, hoe meer zij er prijs op schijnt te stellen zich te matigen.

Zelfs de repeal zal veldra eenen anderen voorerlangen. De hoofden der Iersche beweging schijnen niet ongenuegd dien vereenigingskragt, te verlaten. O'Connell heeft zich deswegens niet onduidelijk verklaard. » Ik heb gezegd, dat ik geneigd was een *Federal parliament* aan te nemen, en ik heb het voorbeeld van Canada aangehaald, waar dat parlement veel goed heeft gedaan. Ik heb om langs van een zeer merkwaardig persoon uit Engeland eenen brief gekregen, welke mij over eene *Federale unie* spreekt. Het is van belang, zegt de schrijver van dien brief, dat de Ierlanders aan Engeland toonen, dat zij niet eene verbroekeling van het rijk willen, met op een herstel van het parlement aan te dringen; dat zij alleen hun inwendig en lokaal bestuur door hun zelve wenschen te regelen, de voor beide landen gewichtige zaken overlatende aan de oordeeling der vertegenwoordigers van beide volken in een Koninklijk parlement vergaderd. » Ik zeg aan dien briefschrijver, dat, indien een genoegzaam aantal van Engelschen zich te dien einde vooruitstelde, er geene moeijelijkheid zoude bestaan, om de zaak der repeal naar dien grondslag te regelen.

Het schijnt dat de wensch van O'Connell begrepen is geworden, en dat in het vervolg de leden der associatie naar dat beginsel zullen handelen. Verscheidene aanzienlijke personaadjes van Engeland zullen hen in dien geest ondersteunen, en de Iersche beweging zal met die wijziging, welke aan het Engelsche eigenbelang minder hatelijk is, nieuwe krachten erlangen. Te gelijker tijd zal O'Connell met de zijnen al die uitdrukkingen vermijden, waardoor hij gewoon was de Engelschen aan den spotlust en afkeer der Ieren prijs te geven.

(J. d. B.)

— Een rijk Engelsch kapitalist, onlangs te Parijs overleden, was, in zijne jeugd, schulden gemaakt hebbende, en ook door het tegenloopen van zaken, eenige malen in de gevangenis geweest: millionaire geworden zijnde, heeft hij bij zijn testament bepaald, dat de renten van zijn vermogen, welke meer dan honderd duizent gulden belagen, zullen besteed worden, om gevangenen wegens schulden, door de betaling derzelfde te ontslaan. De namen der gevangenen moeten in een vaas gelaat worden, en een gedelegeerde van den lord majoor zal er dezelve uittrekken, tot zoo lang die inkomsten ter betaling toereikende zijn; er zal eene commissie benoemd worden, om te zorgen, dat van deze menschlievende inrigting geene speculatie gemaakt worde; maar alleen wettig gecontracteerde schulden daaruit worden betaald.

Een merkwaardig onderaardsch bosch. In eene zitting der geologische maatschappij te Londen de maand Maart II. deelde de Heer Clarke de volgende berichten mede omtrent een onderaardsch bosch te Kurau op de oostkust van Australië. In de zandlagen welke met legers van fossiel hout gevuld vindt men hier een geheel bosch van fossiele boomstammen en wortels dezer boomstammen staan overal de eerste zijn van boven als afgezaagd. In een naburig meer bij deze plaats ongeveer 80 tot 200 voet van den zee steken soortgelijke boomstammen uit boven het water; de meesten staan recht op en vele hebben nog de pr-

hijzelf hunner wortels in het zand. De boonen schijnen tot een nog in dezelfde streken groeiend soort van pijnboomen te behooren. Enige hebben 60 tot 120 jaarringen. De bovenste einden der stammen zijn scherp horizontaal alsoo niet met geweld afgebroken maar veeleer nog levende afgeworpen in een tijdvak dat hunne overstroming nog voortdurend is. Over de oevervlakte der zee vindt men in Australië ook elders meerdere voorbeelden van zoodanige Aussie boonschen. De Heer Clarke leidde daaruit af dat in Australië herhaalde verheffingen en nederzinkingen van den bodem moesten hebben plaats gevonden.

SPANJE

De staatkundige horizon van Spanje schijnt verduisterd te worden. De opstand, welke zich lang bij Catalonie bepaald heeft, verspreidt zich en heerscht reeds te Carmona, Sevilla, Gibraltar en zelfs te Burgos. De verlegenheid van het Gouvernement is groot; van alle kanten vraagt men troepen om den opstand te beteugelen; maar het is niet mogelijk aan de kapitein-Generaals te voldoen, want men durft dezelve niet uit Madrid nemen, waarin bovendien toch niet meer troepen zijn, dan men groot noodig heeft om de rust te bewaren.

Men heeft nog geen nadere tijdingen uit Barcelona. Maar het gerucht heeft te Parijs geleopen, dat het Gouvernement zeer dringende tijdingen oopens den toestand dier stad ontvangen had.

FRANKRIJK

PARIS, den 24 October. Sedert de Hertog van Bordeaux zijne meerderjarigheid heeft bereikt, maar vooral sedert hij genoege van zijnen val van zijn paard hersteld is, heeft hij zich oeneindige moeite om van zich te doen spreken, en in Frankrijk gewigt te verkrijgen. Sommige zijner aanhangers hebben de geheime plannen van dien Prins niet verborgen gehouden, en zij hebben openlijk aangekondigd, dat hij de eerste gunstige gelegenheid zou waarnemen, om in Frankrijk eene groote demonstratie te bewerkstelligen, ten einde den troon zijns vaders te bestijgen. Zelfs wilde hij, in zijn ongeduld, nu reeds onmiddellijk zijne onderneming volvoeren, waaruit een verschil van meening is ontstaan hetwelk tusschen hem en zijne familie een oogenblik van onëenigheid heeft te weeg gebracht. De Hertogin van Angoulême heeft echter eenige der meest invloedrijke legitimisten bij den Prins doen komen, en het is dezen gelukt hem te doen inzien, dat het tegenwoordig oogenblik niet geschikt was, en dat, vóór alles, de dood van Lodewijk Philips en het begin van het regentschap moet worden afgewacht.

Onder het te gemoet zien dezer gebeurtenissen, heeft men den jeugdigen pretendent den raad gegeven, te gaan reizen, ten einde zich de genegenheid der vreemde Hoven te verwerven, en de Fransche dagbladen te dwingen, van hem te spreken. Dit is de rede, waarom hij thans Groot Brittanje bezoekt.

Deze omstandigheden gevoegd bij de jongste smaadredenen, door O'Connell tegen Lodewijk Philips gerigt en bij de zijdelings door hem gedane aanbieding, om aan de legitimistische partij eene Iersche brigade ten dienste te stellen, hebben het Hof van Lodewijk Philips eenen hevigen schrik aangejaagd, en men zegt, dat sedert eenigen tijd, de Koning der Franschen zeer aandringt, op het treffen van permanente maatregelen, om, voor het geval, dat hij kwam te overlijden, de pogingen, van den Hertog van Bordeaux te vrijdelven.

Men verzekert ons, dat als algemeene maatregel aangenomen is, dat in de westelijke departementen voortdurend talrijke troepen zouden worden in garnizoen gelegd, en derwijze geëcheloneerd, dat zij, op het eerste signaal, zich kunnen verenigen en gezamenlijk ageren. Deze zelfde maatregel zoude getroffen worden met opzigt tot andere twijfelachtige plaatsen, en inzonderheid in de zuidelijke gewesten.

Waarschijnlijk is het ook, dat de ijverige werkzaamheid, welke het gouvernement ter voltooiing der fortificatiën ontwikkelt, ten doel heeft, de hoofdstad tegen een coup de main van de zijde der legitimisten te wijzen.

In den jardin des Plantes te Parijs zouden onlangs drie beeren gedood worden: eene beerin en hare twee jongen. De beerin werd geworgd, eene wijf, die veel moeite en de beerin lange smarten veroorzaakte. Toen men hiernede gereed was, wilde men de jongen aantasten; maar deze waren van angst in hun hof gekropen en wilden niet uitkomen. Daar het worden zoo veel moeite

gekost had, bedacht men de wijze van vergiftiging. Toen de beeren na 24 uren uit het nest dreef, vonden zij een half dozijn smakelijk uitzijnde koeken, die alle met rattekruid bestrooid waren. Zij bevoelden de koeken met vertrouwen en met plezier. Nadat zij de koeken enige minuten berouwen hadden, nam hun het gerucht verdacht zijn voorgekomen, zij namen ze dus voorzigtig op, droogden ze in het water, wasschen ze zorgvuldig af en aten ze vervolgens, zonder het geringste gevolg te bespeuren. Eene tweede proeve tot vergiftiging stelden zij op dezelfde wijze te toer. Uit bewondering van hunne scherpzinnigheid schonk men hun het leven.

BELGIË

In Frankrijk en België bestaan vereenigingen, onder den naam van St. Francois de Rigès; deze hebben ten doel, om minvermogene mannen en vrouwen, welke buiten huwelijk samen wonen te doen trouwen, en daardoor hunne natuurlijke kinderen te wettigen; te Luik, waar deze vereeniging sedert zes maanden bestaat, hebben zich 308 paren doen inschrijven, om de hulp derzelve in te roepen; door de zorg van die vereeniging zijn 146 huwelijken gesloten, en bijna een dozijn kinderen gewettigd.

NEDERLAND

's GRAVENHAGE 25 October.

Bij besluit van den 19. dezer, no. 54, heeft Zijne Majesteit bepaald, dat de toelagen aan de adjudanten des Konings en aan die van de Prinsen van Hoogstdezelfs Huis, bij besluit van den 8sten Junij 1820, no. 51, verleend, te rekenen van den 1 Januarij 1844, met de helft zouden worden vermindert.

Bij besluit van 20 October jl. No. 58, heeft Z. M. tot honorair lid bij de provinciale commissie van onderwijs, in Zuid-Holland, ter vervanging van wijlen Mr. A. H. van der Burgh, benoemd Jhr. Mr. G. A. Melort, raadsheer in het provinciaal gerechtshof van Zuid-Holland.

Maandag 11. is de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij dag en bij avond vergaderd geweest, om te beraadslagen over het ontwerp van Adres, in antwoord op de Troonrede, welk ontwerp des avonds is aangenomen, en aan de Eerste Kamer verzonden, die deswege saterdags vergaderen zal.

Ter bevordering van eene behoorlijke toepassing van het tarief van regten op den in- uit- en doorvoer, zijn aan Z. Exc. den Minister van Financiën de navolgende inlichtingen gevraagd geworden: 1. Hoedanig manufacturen van katoen en wol, eene gelijke hoeveelheid van beide grondstoffen bevattende, en mitsdien zonder hoofbestanddeel, bij invoering moeten aangegeven worden; en 2. hoedanig de aangifte moet plaats hebben van de buitenkasten van forte-piano's waarin, alhoewel zijnde voornien van eenig hinnenwerk, echter de zangbodems, snaren enz. ontbreken, als zijnde bij eenige beambten bedenkingen ontstaan tegen de toelating van dusdanige voorwerpen onder de benaming van forte-piano's. De minister, hierop beschikt hebbende, heeft bij resolutie te kennen gegeven, dat manufacturen van katoen en wol, in gelijke hoeveelheden en dus zonder hoofbestanddeel, moeten beschouwd worden, voor zoo veel de heffing van regten betreft, als manufacturen, niet speciaal genoemd, bij invoer onderworpen aan het regt van zes pCt., bij uitvoer van een hall pCt., en bij doorvoer van één pCt. der waarde; terwijl voorts is bepaald, dat de hiervoren bedoelde buiten-kasten van forte-piano's, voorzien van eenig binnenwerk, doch waaraan niet te min de zangbodems, snaren, enz. ontbreken, voor zoo veel de betaling van regten betreft, moeten worden geraangschikt onder het houtwerk.

Men schrijft uit Delft: „Sedert eenigen tijd, en vooral in de laatste dagen, liep er zoo binnen als buiten de stad een gerucht, alsof de Koninklijke Akademie, hier nog zoo kort geleden gevestigd, eertlang naar elders en wel naar Utrecht, zou verplaatst worden. Wij hebben ons alle moeite gegeven, om de aanleiding tot dit zeker vreemdloidend nieuws op te sporen, doch hebben daarin niet mogen slagen. Maar wat hiervan ook zijn moge, zeker is het, dat het is verzonnen en van allen grond ontbloomt. Trouwens, het is immers algemeen bekend, dat de voornamste reden, waarom Z. M. de Koning de Akademie te Delft gevestigd heeft, daarin bestaat, om die stad te gemoet te komen in het verlies van andere belangrijke openbare inrigtingen. De stad heeft die weldaad dankbaar erkend, door onbekrompen te voorzien in het daarstellen of verbeteren der lokalen, en

zijn wij wel onderrigt, dan is de stedelijke regering geenszins ongenegen, om verder in de vereischte behoeften te voorzien. Menigwerf mogt zij daarvoor de hooge tevredenheid van den Doorluchtigen Beschermheer vernemen, en ieder herinnert zich nog den lof, bij de plechtige wijding dier Nationale Akademie, aan het stelsel gesteld door den Minister van Binnenlandsche Zaken toegevaardigd. Dit alles zij voorzeker op zich zelf reeds voldoende reden, om het gerucht eener verplaatsing, waardoor zoo vele belangen gekrenkt zouden worden, te logenstraffen; maar wij herhalen het, dit gerucht hoe algemeen uitgesproken, is uit de lucht gegrepen en onwaar. Wij achten het van onzen pligt, met dit weinige, de talrijke belanghebbenden, zoo binnen als buiten de stad, gerust te stellen.

In de afgelopen week zijn te Scheveningen van de Engelsche kust met steurharing aangekomen twee pinken, toebehoorende aan de reeders D. Hoogevoort en A. Nos; eerstgemelde heeft 17,000, en laatstgemelde 23,000 stuks aangebragt. De berichten omtrent deze visscherij luiden ongunstig.

In doorgaans wel onderrigte kringen alhier verzekert men dat de heer Mr. P. van Akerlaken, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, door Z. M. in den Nederlandschen adelstand is verheven. Sommigen meenen ook dat het plan om dien volksvertegenwoordiger de portefeuille van financien op te dragen nog niet geheel opgegeven zou zijn, maar dat men omtrent de voorwaarden der aanvaarding nog niet voldoende heeft kunnen overeenkomen.

Heden is op de Grootemarkt alhier de doodstraf aan J. C. van Stenis voltrokken, nadat hij alvorens, in den kerker, door den weleer. heer Huidenpoep, op eene treffende wijze was toegesproken en die leeraar een gebed voor hem [ten Bismarck] had opgezonden, terwijl zijn eerw., als mede de weleerw. heer Thunberg Verhoeven, den ongelukkige tot aan de strafplaats heeft vergezeld. Het buitengewoon slechte weder had doen verwachten dat de toevloed van nieuwsgierigen niet zeer groot zou zijn; in deze verwachting is men echter bedrogen geworden. Al de wegen die naar de strafplaats geleiden, waren, benevens de plaats zelve, reeds vroegtijdig met eene overgrote menigte menschen bezaaid, waaronder men, zoo als in soortgelijke omstandigheden niet zelden het geval is, vele vrouwen opmerkte, en onder deze niet weinigen die, uit de kleding althans te oordeelen, niet tot de klasse behoorden, welke men gewoon is de min beschaafde te noemen. Voor zoo ver men weet hebben er geen ongelukken plaats gehad.

De Leydsche Courant van heden bevat het volgende:

„Wij zijn verzocht geworden te melden, dat de persoon van E. de Groot, wiens veroordeeling door de arrondissements-regtbank alhier in dato 6 dezer, wegens laster, of althans wegens strafwaardige medepligtigheid aan laster, wij medegedeeld hebben, niet moet forward worden met den heer E. de Groot, hoofdonderwijzer aan de stads school alhier, die met bovengenoemde in geene de minste familie-betrekking staat, welke opmerking wij tevens ter kennis van andere dagbladen brengen, dezelve verzochende er de meeste publiciteit aan te geven.”

Men zal zich herinneren dat in het gegeven verslag wegens de gevolgen van het hevige onweder, dat des avonds van den 13 dezer boven de provincie Vriesland is uitgebroken, ook gesproken werd van een brandend schip in de Wadden, waaraan de bliksem gealagen was, en hetwelk men voor geheel verloren hield. Thans behelst de Leeuwarder Courant daaromtrent het volgend geruststellend bezigt:

„Omtrent de turfjalk, van welke wij in ons nummer van laatleden dingsdag melding maakten, hebben wij nadere en wel gunstige berichten ontvangen, die wij met genoegen mededeelen. De maat van het schip is werkelijk door den bliksem getroffen en in brand gestoken, en daarna ook de bovenkast aangedaan. Door de gunstige ligging van het schip ten aanzien van den wind, en door de welberadenheid en inspanning van den schipper met zijn gezin, is het tuig niet beschadigd en de brand

dende bovenhoofd dadelijk in zee geworpen, waardoor de verdere brand van het schip is voorgekomen. De schipper kon daarna des anderen dags morgen onder zeil gaan en is behouden in Holland aangekomen.

— Naar men verneemt zoude het te Haarlem in bezetting liggende reserve bataljon van het 6de reg. inf na gereorganiseerd te zijn, bestemd zijn om te Hoorn garnizoen te gaan houden. Ook is er sprake dat het 1ste bat. van het reg. jagers, onder bevel van den luit.-kolonel Buchner, thans te Breda garnizoen houdende, naar Leyden zouden worden verplaatst, ter verandering van het 1ste reg. lanciers, hetwelk naar Noord-Brabant moet vertrekken.

— Naar men verneemt, is dezer dagen de organisatie van de infanterie des legers op den volgenden voet gebracht. Er zullen namelijk twee divisien gevormd worden, elk gekommandeerd door een luitenant-generaal, welke te Amsterdam en Maastricht hun verblijf zullen houden; iedere divisie zal bestaan uit twee brigades, welker kommandementen te Groningen, Utrecht, 's Hertogenbosch en Maastricht zullen gevestigd worden; terwijl de regementen grenadiers en jagers één regiment en 4 bataillons zullen daarstellen, onder den naam van reserve-divisie, welke door een generaal-majoor zal gekommandeerd worden. De 9 en 10 regementen infanterie zullen bij de vorige regementen bataillongewijze worden ingedeeld. Tevens is nog bepaald, dat de luitenant-kolonels, kommanderende de reserve-bataillons, voortaan over de flankbataillon, het bevel zullen voeren, zullende zij in hunne tegenwoordige kommandementen door majours worden vervangen.

Vooris vernemen wij, dat, met betrekking der tenue voor de infanterie, is bepaald, dat de jassen van donker blaauw laken met roode uitmonstering, in plaats der witte, zullen zijn, de pantaloons van licht blaauw laken; en dat deze kleedingstukken bij vernieuwing zullen kunnen worden aangeschaft, en met den 1 Januarij 1845 geheel moeten zijn ingevoerd.

GRONINGEN, den 23 October. Nadat bereids 6 stafmuzikanten van het alhier in garnizoen zijnde 4te regiment het corps hadden verlaten, vernoot men thans, dat de chefs der corpora de ministeriële aanschrijving hebben bekomen, dat met den 31sten December aanstaande de kapelmeesters en stafmuzikanten der regementen infanterie en van het regiment jagers (welk laatste met het regiment grenadiers tot één regiment vereenigd wordt), van de korpsen zullen moeten verwijderd zijn; diegenen, welke door veertig jaren dienst of door gebreken, welke zij in dienst gekregen hebben, recht op gagement hebben, zullen zulks bekomen, terwijl de anderen met paspoort zullen gezonden worden, en aan diegenen, welke zulks verlangen, verlof met behoud van tractement zal worden gegeven, om vóór dien tijd (31 December) een bestaan te zoeken; de 10 élèves per regiment zullen onmiddellijk als soldaat in de compagnie treden.

— Wij lezen in het *Handelsblad* de volgende waarschuwing:

Men verneemt, dat een vreemdeling, vermoedelijk een Zwitser van geboorte, in eenige plaatsen van Duitschland op eene zeer bedriegelijke wijze door middel van valsche wissels zich door onderscheidene handelshuizen belangrijke getissommen doet uitbetalen. Tot verzaadiging der valsche stukken wordt hij gezegd echte wisselbrieven te koop, waarvan hij den druk, de handteekening en het schrift der endossementen zeer kunstig weet na te bootsen. Deze individu, welke onopzettelijk van naam verwisselt, wordt opgegeven ongeveer 45-50 jaren oud te zijn, van eene redelijke groote lichaamsgestalte, en hebbende bruin haar, hij draagt veelal een bril, snuift sterk en heeft een ronde wrat op het voorhoofd boven den neus, terwijl hem in den mond eenige tanden ontbreken. Een gerucht wil, dat hij zich ook naar Nederland zal begeven, uit welke hoofde wij de aandacht van het handelsrijvend publiek op deze bijzonderheden vestigen.

— ASSEN, 23 Oct. Zondag 7 Mei jl. grepen vtergaande ongeregelde plaatsen in het tweede of bedelaarsgesticht der Maatschappij van Weldadigheid te Veenhuizen. Des morgens van dien dag hield men de vrouwelijke bedelaars-kolonisten in twee zalen opgesloten, om hare bloeding te inspecteren; zels, dat niet ongewoon was. Dit bewees eenige mannen bedelaars-kolonisten aan den anderen kant van het Gesticht, terwijl zij op de opene plaats voor hunne zalen samen waren, ten oore en schouwen hun ongewoon op te werken, hoewel het niet duidelijk is, welk belang zij daarbij hadden, daar de mannen tot de vrouwen niet

mogen en zonder geweld niet konden naderen. Evenwel werd onder hen besloten, de insluiting der vrouwen van de directie te vragen. Vernemende dat de leden der directie ter kerk waren, richtten zij hunne vordering aan de veldwachters, die bij de poort de wacht hadden. Alsbiede; hij een' aansluiting brieven, van den officier der bedoelde vrouwenzalen, dreigende in geval van weigering, de vrouwenzalen met geweld te zullen openen. Ten einde bij afwezigheid der directie ongelukken te voorkomen, gaf men vooreerst toe en opende de vrouwenzalen. De onder-directeur en de adjunct-directeur verschenen aldaar en berispten de mannen over hun gedrag, maar ontvingen beledigende antwoorden, weshalve van twee derzelve aangezigt werd, dat zij 's namiddags in de provooft zouden gebragt worden. 's Namiddags zond de adjunct-directeur den brigadier-veldwachter, den onder-brigadier en vier veldwachters, om die beide personen te arresteren, maar zij vonden weerstand, werden omringeld door bedelaars-kolonisten, zwaar mishandeld, gestoten, geslagen en gestoken met messen, waarmede zakken gewapend waren, zijnde anderen voorzien van latten, die van een nabijzijnd hek werden afgerukt, en een paar anderen van sabels, die den veldwachters ontwikkeld waren; hierbij werden oproeijige kreten en schits-klod gezongen gehoord. Nu rukten nog eenige veldwachters aan, benevens een in reserve geplaatst detachement veteranen; de kapitein der veteranen liet een derzelve het geweer in de lucht lossen, ten blijke dat de geweren geladen waren, waarop de menigte bevreesd werd en zich in de zalen verspreide. Toen namen de brigadier met zijne veldwachters de beide personen, om welke zij gezonden waren, en eenige anderen op eene der bovenzalen in arrest. De veldwachter J. Heemans werd zwaar gewond weggevoerd, hij had een messteek ontvangen in de linker borst, waardoor de linker long was beledigd, hij genas echter, zoodat hij na verloop van 40 dagen zijn werk kon hervatten. Dezei dagen stonden tien bedelaars-kolonisten, F. van der Spek, H. G. Bos, J. Schut, A. Rijnhoud, L. P. Bruggemans, B. Laagland, M. Allemans, C. Blom, J. Heidenreich en D. Roelen voor het hof terecht wogens die ongeresoldheden. De negen eersten zijn schuldig en de tiende beschuldigd medeplichtig verklaard aan geweldadigen en feitlijken weerstand tegen de openbare magt, handelende ter uitvoering van bevelen van hoogerhand ontvangen, door eene gewapende vereeniging van meer dan twee en minder dan twintig personen; — de zesde besch. daarenboven aan het toebrengen eener wonde, die de ongeschiktheid tot persoonlijken arbeid van meer dan 20 dagen heeft veroorzaakt, doch welke niet had het karakter van doodslag. Langland is veroordeeld tot geeseling en tien jaren tuchthuisstraf; de overigen tot pronken en tuchthuisstraf, van zeven jaren voor Spek, zes voor Bos, Schut en Bruggemans, en vijf voor de overigen.

Bij de behandeling der zaak had men overvloedige gelegenheid op te merken, welke eene onaangename moeilijke en ondraagbare taak het is, eene bevolking als die van een bedelaarsgesticht aan orde, tucht en arbeid te gewennen. (Dr. Ct.)

— Onder de menigvuldige schrijvers welke zich dezer dagen opdoen, om in geschrift de middelen op te geven welke, naar hunne zienswijze, de doeltreffendste tot verbetering van den toestand des Lands zijn zouden, heeft zich nu ook de heer Mr. B. Albarda, lid der Staten van Vriesland en advocaat te Leeuwarden, gerangschikt. In eene door hem, bij den boekhandelaar W. Eekhoff aldaar, uitgegeven Bijdrage tot eene verbeterde staatshuishouding in Nederland, zegt die schrijver tot de overtuiging gekomen te zijn dat de mogelijkheid bestaat om de finantien in Nederland op een vasten voet te brengen, zonder nieuwe belastingen, en dat reeds in 1844 en 1845 het voordeel bij den Staat daarvan kan worden genoten.

De door hem aangewezen middelen tot eigenlijke bezuinigingen zijn: Voor allts eene herziening van de Grondwet, waarbij voor de regten der Kroon en voor die van het Volk worde gewaakt, en beider regten op eene onbekrompen wijze afgebakend en vastgesteld zijn. Deze verandering, meent de schrijver, zou dadelijk eene vermindering van uitgaven ten beloope van negen tonnen gouds kunnen daarstellen, gevonden in eene vermindering van de inkomsten aan de Kroon toegekend; in de

intrekking van den Raad van State; de vernieuwing der Ministerien; de afschaffing des Eerste Kamer, en bezuinigingen op de uitgaven voor de Tweede Kamer; het wegvallen der provinciale hooven van het hooft militaire geslacht. Deze bezuiniging van 1,000,000 zou, zegt hij verder, bij een vijfde bedrag van hetgeen ook bij eene nieuwe belasting tracht te verkrijgen.

Vervolgens worden de argumenten wederlegd der bestrijders van eene verandering in de Grondwet, en worden nog meerdere voordeelen opgegeven, welke die verandering ten gevolge hebben moet. Daaronder wordt, bijzonder gerekend eene verbeterde organisatie, die bij de afschaffing der Eerste Kamer in de Tweede Kamer gebragt kan worden; meerdere bezuinigingen in pensioenen en wachtgelden, en op de departementen van Marine, Financier en Algemeen Bestuur; vermindering van kosten op dat van Oorlog; afschaffing van het overblijfsel domeinbestuur, enz.

Wanneer nu alle deze middelen nog niet voldoende mogten zijn om het evenwigt tusschen de staatsuitgaven en ontvangsten te herstellen, dan prijst de schrijver, nog veel eerder dan nieuwe belastingen te heffen, de reductie der renten, pensioenen en wachtgelden aan, en wel tot een vijfde gedeelte, hetwelk voldoende zou zijn. Hij acht dit middel tot behoud van den Staat geoorloofd, en ontwikkelt in het breede deze zijne stelling, met een staatkundig overzicht hoedanig en op welke eene wijze Nederland in zulk een achterstand is gekomen, en geeft voor zijne gronden en tegenbedenkingen op, ten aanzien van al de moeilijkheden, meningen en tegenwerpingen, welke er opzigtens eene rentevermindering gemaakt of te maken zijn, terwijl, naar zijn oordeel, het behoud der tegenwoordige orde van zaken noodwendig den ondergang van den Staat ten gevolge moet hebben. Ook hier, zegt hij, geldt de leer: het heil van den Staat is de hoogste wet. (Roll. Cour.)

Mengelwerk.

VRIJHEID VAN ONDERWIJS.

De Heer Louis Veullot, in de letterkundige wereld bekend door zijne *pèlerinage en Suisse* en zijne *pèlerinage à Rome*, Redacteur van de *Univers* en de *Union Catholique*, heeft voor eenigen tijd een brochure over de vrijheid van onderwijs uitgegeven, onder den titel van: *brief aan den heer Villemain, minister van openbaar onderwijs*. Dezelve is in Fr. rijk en ook elders niet onopgemerkt gebleven. De drukpers der Universiteit vooraf istegen denzelfden ten strijde getrokken, om op den schrijver in smaaderenen te verhalen, wat men in redeneringen te kort bleef. Dit was zeer natuurlijk, want de heer Veullot schijnt eener die opregte zielen te zijn, die voor vooroordeelen, hoewel ingeworteld ook, niet terugdeinzen, en gewoon zijn, ten aanhoore van eenieder, hunne denkbeelden vrijelijk te uiten, zonder zich te bekommeren, of die denkbeelden tegen de optien van den dag aandruischen of niet. Wij nemen van daag eenige uittrekselen uit dien brief over.

«Hebt gij ooit nagedacht, — Zoo spreekt hij den minister van openbaar onderwijs aan, — mijn heer, op de belangrijkheid uwer bediening? Uwe Collega's hebben slechts zaken te regelen, en gij hebt jeugdige verstandes te vormen. Zij waken slechts over tijdelijke belangen, gij waakt over kinderen, die onder uwe handen mannen gaan worden, en die voor het grootste gedeelte blijven zullen, wat gij ze gemaakt zult hebben; het kwaad is niet groot als uwe Collega's zich vergissen, indien gij uw vergist is het kwaad bijna onherselbaar; hunne handelingen gaan voorbij, de uwen zijn met vleesch en beenderen omkleed, zij blijven gevolgelijk gedurende eenen geheel levensloop en verder nog, brengen andere handelingen voort, kunnen de maatschappij onverwerpen, rampen veroorzaken, welke aan de voeten van God om wraak roepen tot in de stem der toekomstige geslachten.

«Gij bestuurt dat zwaarwigtig departement, gelijk de minister van Oorlog zijne casernen bestuurt. Wat zeg ik? In de casernen bestaat minstens een vaandel en de eer van het vaandel; in uwe Collega kent men slechts exercitie; men moet daar menschen

